

„SZÍVEMET HOZZÁD EMELEM!...”*

„Emeljük föl szívünket és kezünket Istenhez, aki a mennyekben van!” (Jeremiás siralmai 3,41)

Mi, akik az év minden ünnepi pillanatában különböző templomokban imádkozunk, ma együtt imádkoztunk, a zsolnár szellemében és dallamával emelkedünk Istenünk közelségébe: „Szívemet Hozzád emelem...” E fenséges pillanatban fenséges gondolatok és érzelmek kifejezésére érzek indíttatást.

Előbb azonban kitekintek a templomablakon, visszanézek a hétköznapokra, oda, ahonnan idejöttünk. Nem tehetek mást, kimondom: bizony eléggé közönséges és hétköznapi, túlságosan is földi az az élet, amelyben élünk. Így lesz belső parancsszó, „végtelenbe nyúló ünnepi harangzengés” a próféta felhívása: „Emeljük föl szívünket és kezünket Istenhez, aki a mennyekben van!” A fel-emelt kéz az imádkozás éber keze. Olyan, mint az összekulcsolt kéz, olyan, mint a térdre borulás és az imádkozás többi külső kifejezési formája.

Amikor a próféta azt mondja, „emeljétek fel szíveteket és kezeteket” az ég felé, akkor az Istennek őszinte, „lélekben és igazságban” való imádásához kíván elvezetni minket is. Úgy érzem, mintha azt is mondaná: ne csak kezetek mozdulatán lássék, ne csak külsőtök mutassa, ne csak szátok mormolja! Imádságotok legyen őszinte, lélek szerinti Isten-felé-fordulás! Külsőtök és bensőtök jelezze a Vele való kapcsolatot!

Akik pedig teljes szívvel, teljes lélekkel, teljes elmével és teljes erővel nyújtják kezüket Isten felé, azok előtt fenséges út nyílik meg, amelyen elérhető Isten felénk nyújtott keze. Így, kézen fogva emeli fel Isten az imádkozó embert a hétköznapok fölé. Így lesznek a hétköznapokban élő embereknek gyakori fenséges pillanatai.

Az Isten kezét fogva a vallásos ember megmenekül attól, hogy belekeveredjék a hétköznapok világába. Az Istennel való állandó kapcsolat segít felemelkedni a porból.

Kedves Atyámfiai, Testvéreim, ünneplő Gyülekezet! Mi, lelkészek hivatásunknál fogva imádkozó emberek vagyunk. Istennek lélekben és igazságban való imádságát hirdetjük és éljük. Az egyházközségi gondnokok, presbiterek is vallásos, egyházszerető emberek. Ám mindenkor tudatában kell lennünk annak, hogy a föld nemcsak tiszta búzát, de konkolyt is terem; nemcsak otthonunk, de gyarlóságaink melegágya is: „ápol és eltakar” ugyan, de ott gyűl össze a szemét és a por is.

Nekünk lámpást adott kezünkbe az Isten. Ezért egy régi, ismert megállapítással fogalmazom meg a követelményt: a világítótoronynak, hogy világítani tudjon, magasra kell emelkednie a hullámok fölé.

* Elhangzott 2004. jún. 26-án, a II. negyedévi körü közgyűlésen a székelykeresztúri unitárius templomban.

Nekünk is magasra tartva kell hordoznunk Isten lámpását, és nem szabad elkeverednünk a minket körülvevő hétköznapi élet földi tényezői között. Amikor ezt kimondom, nem a közönséges, emberi bűnökre gondolok. Az csak természetes, hogy ezektől elfordulunk. Nem a Tízparancsolatban felsorolt tiltásokat sorolom elő, mert természetesnek tartom, hogy ezeket tiszteletben tartjuk, kötelező érvényüket nem vitatjuk. A közönséges bűnök mellett annyi minden van, ami hozzájárul ahhoz, hogy tekintetünket, szívünket – kezünkkel egyetemben – elfordítsuk az isteni dolgokra való odafigyeléstől.

Úgy érzem, ki kell mondanom: nem szabad összetévesztenünk a haladást, a modernséget a Nyugatról jövő idegen hatással.

Nem kell összetévesztenünk az állampolgári kötelességet egyházi önállóságunk feladásával.

Önazonosságunk megőrzése rendjén nem szabad elvesznünk a napi politikai csatározások útvesztőjében, hogy a pártoskodás dühében egymás ellenségeivé váljunk.

Nemzetiségi elnyomásunk nem vezethet a másik nemzet iránti gyűlölethez.

Élni akarásunk nem lehet egyenlő a haszonelvűséggel, amelynek a pénz hajszája a következménye, majd annak folytatásaként a megvesztegetés és a harácsolás.

Az ember méltósága nem azonos a pozícióba-jutással és a méltóság nem egyenes arányban nő a ranglétrán való felkapaszkodással.

Különbséget kell látnunk az erkölcsi érték és a valutaárfolyamok között.

Szabadelvűségünk nem vezethet a langyos közömbösséig a hitbeli kérdések mellett való kiállásban.

Napjainkban az elvilágiasodás, az egyháztól való elidegenedés nyilvánvaló – gyülekezeteinkben és nemzetközi fórumokon egyaránt. Gyermekeink az úrasztala előtt szívre tett kézzel esküsznek: hiszem és vallom... ígérem és fogadom, de olyan ritkán láthatjuk őket a gyülekezeti életben! Nemzetek, országok, régiók hatalmasai a Bibliára teszik kezüket, amikor felesküsznek, de legtöbb intézkedésük aztán elmarad a Biblia szellemétől.

A készülő Európai „Alkotmányba” a többség már nem tartja érdemesnek bevenni egy félmondat erejéig e földrész keresztény vonatkozásaira való utalást.

Ezért időszerű nekünk, egyházi képviselőknek a próféta üzenet: „Emeljük föl szívünket és kezünket Istenhez, aki a mennyekben van!” Következésképpen és öntudatosan tartsuk mindig szem előtt hivatásunkat. Földi dolgok között, mindennapi életünk létfeltételeivel bajlódva ne feledjük, hogy az Isten akaratát szem előtt tartva tudunk a felszínen maradni, örök értékeket gyűjteni, jó lelkiismeretet szerezni, megnyugvást találni.

S ha eltévednénk a földi dolgok között, mindig jusson eszünkbe Isten felé közeledni. Így lesznek egyre gyakoribbak fenséges pillanataink, nemcsak ritka ünnepi találkozások rendjén, de mindennapi munkánk végzése közepette is.

Ámen.

VASS MÓZES

Kapuink, útjaink*

„Mert szoros az a kapu, és keskeny az az út, amely az életre visz, és kevesen vannak, akik azt megtalálják.” (Mt 7,14)

Mindannyian vándorok vagyunk e földi élet rövid és keskeny útján.

Mint minden vándornak, nekem is a vállamon van az átalvetőm – a palást alatt. Első rekeszében van a könyvek könyve, a *Biblia*, a másik részében Orbán Balázs könyve, *A Székelyföld leírása*. Ma ehhez a helyhez ez a kettő hívott: a hit és a szülőföld szeretete. Én is hívlak, jöjj, légy ma az én vándortársam, bárhol élsz a nagyvilágban! Legyen eszményképünk Jézus, mert ő is vándor volt harminchárom évig, a keskeny úton Názárettől Jeruzsálemig, a Golgotáig. Minden vándor a bölcsőtől a megállásig mehet csupán. Nem kérdezhetem meg tőled az utadat, azt sem, mit cipelsz az átalvetődben, kincsedet, vagyonodat, életed keresztjét? De azt megkérdezhetem mint vándortársad: milyen érzés van a szívedben és a lelkedben? Kik voltak előtted? Kik jönnek utánad? S kik állnak őseid közül a hátad mögött, akik a cselekedeteidre tekintenek?

Itt van a vándorok mellett a szejkei tó, legyen ez máától a Genezáret tava, s itt van a talpunk alatt ez a történelmi domboldal, legyen ez a Hegyi beszéd helye minden esztendőben, amikor egy-egy lelkész elmondhatja Istent dicsőítő és magasztaló gondolatait.

Itt vannak jobbra tőlünk a székelykapuk – legyenek ezek a Bibliában emlegetett szoros kapuk, sorsunk kapui, életünk keskeny útján. Nekünk unitáriusoknak a jézusi ünnepek mellett van egy őszi hálaadási ünnepünk is, szeptember utolsó vasárnapján, s íme, lett és van együvé-tartozásunknak is egy ünnepe, a nyár derekán. Majd néhány nap múlva, augusztus 20-án az ősszmagyarság ünnepe is a kereszténységre és Szent Istvánra fog emlékeztetni.

Ezen a mai úton, ahogyan erre jöttünk, szerettünk volna látni egy székely átalvetős asszonyt és egy magvető embert, aki az elvetett búzamagvak után már kalangyába rakta volna a kéréket, munkájának gyümölcsét, a kenyér magvát. Értitek, kikről beszélek! Ők tették asztalunkra mindennap a kenyeret és az eledelet, s ők vetették el lelkünk láthatatlan mezejére a hit magvát, Isten imádatát.

Szerettük volna mi, vándorok úgy látni falvaink kapuit, ahogyan a keresztbe tett seprűvel, a becsületesség jelével hagytuk, amely azt jelentette, hogy a gazda nincs odahaza. Elment egy napra imádkozni a homoródfürdői búcsúra vagy a szejkei dombra.

* Elhangzott 2004. augusztus 14-én a VI. szejkefűrdői Unitárius Világtalálkozóon.